

Biblioteca Regională
Hunedoara

SUMAR

PREMIILE U.T.C.

Drepturile, dar mai ales datoriile elevului

SERILE

„SCINTEII
TINERETULUI”

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII
SERIA II,
NR. 5579
—
6 PAGINI
25 BANI
—
JOI
27 APRILIE
1967

Foto: O. PLECAN

IN CINSTEA ZILEI DE 1 MAI ȘI A ZILEI TINERETULUI

MAI RĂSPUNS BOGAT CERINTELOR VÎRSTEI TINERE

Vârsta tânără este epoca dezvoltării posibilităților intelectuale, a maturizării gândirii, a cristalizării aptitudinilor, a stabilizării trăsăturilor morale și de viață. Din această complexitate de atribute și imperative ale tinereții decurge necesitatea folosirii cât mai judicioase a timpului liber, orientarea și îndrumarea preocupărilor, gusturilor, preferințelor tinerilor, spre tot ceea ce îi ajută în formarea lor ca oameni noi, multilateral pregătiți, cu o con-

Cornel Sandru
prim-secretar al Comitetului regional Brașov al U.T.C.

cepție științifică despre lume și viață. „Uniunea Tineretului Comunist — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al VIII-lea al U.T.C. — trebuie să ofere un larg cadru organizat de activitate plăcută și instructivă, să inițieze cariere manifestări culturale-artistice, să dezvolte gustul pentru literatură și artă, să organizeze turismul, sportul de masă, contribuind la formarea unor tineri sănătoși, optimiști, cu un nivel ridicat de cultură”.

Intemându-și activitatea pe cunoașterea mai profundă a preocupărilor și preferințelor tinerilor, organizațiile U.T.C. din regiunea noastră au dobândit o experiență mai bogată în organizarea — cu propriile forțe sau în colaborare cu alți factori — de acțiuni și manifestări culturale-educative, artistice și sportive, care răspund, într-o măsură tot mai

mare, cerințelor și exigențelor tuturor categoriilor de tineri.

Un loc deosebit, în complexul acestor activități, îl ocupă acțiunile menite să vină în întâmpinarea dorințelor tinerilor de a cunoaște politica partidului și statutul nostru, de a-și explica științific diverse aspecte ale vieții politice, economice, sociale. Neuităm că din regiune întindem pe care le-au avut cu membri ai biroului comitetului regional de partid, cu alți activiști de partid și de stat, care le-au vorbit despre trecutul de luptă a poporului și partidului, despre realizările obținute în anii noștri și perspectivele de dezvoltare ale României socialiste, în lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al partidului. În același scop, organizațiile U.T.C. le-au oferit, de asemenea, numeroase prilejuri de întâlnire cu reprezentanți de pres-

(Continuare în pag. a 11-a)

Vești din întrecere

• Colectivul Flotației Centrale din Baia Mare a reușit ca în cinstea zilei de 1 Mai să prelucereze peste plan însemnate cantități de minereu. Angajamentul luat de colectivul de muncă de la linia tehnologică nr. 1 minereu complex Căvanu, a fost simțitor depășit. Pe ansamblul unității, angajamentul luat în împlinirea apropriei sărbătorii, a fost îndeplinit în proporție de 103,4 la sută.

I. C.

• În cursul anului trecut Fabrica de confecții „Steaua roșie” din Sibiu a realizat peste plan 12.000 costume bărbătești și alte produse, echivalente cu un beneficiu suplimentar în valoare de 25.000.000 lei.

Colectivul de aici a realizat peste plan, în cinstea zilei de 1 Mai peste 1.000 costume bărbătești. Sporul de producție s-a realizat în întregime fără investiții suplimentare, datorită măsurilor tehnico-organizatorice luate de conducerea fabricii.

IN PRIMUL FRONT DE LUCRU

Este vorba despre trei tineri ingineri de la Uzinele „Electronica”. Simplificând cele trei individualități distincte care alcătuiesc această încercare de portret colectiv, au în linii mari trăsături comune, caracteristice generației tinere prezente. Este vorba numi de acele linii generale care definesc atitudinea socială a tinerilor, concepțiile și

FIȘE PENTRU

UN PORTRET COLECTIV

convingerile lor etice, aderența la opera pe care o clădește poporul român înfăptuind politica partidului. Altminteri, cei trei tineri despre care vom vorbi nu pot fi strinși în rama aceluiași portret, deși sînt de aceeași vîrstă și profesie, deși muncesc în același colectiv, deși au o biografie la fel de sumară și lipsită de spectaculozitate.

Am considerat că cel mai bun portret îl vor face singuri dacă le voi adresa câteva întrebări ale căror răspunsuri vor fi neapărat autodefinitorii.

1. Tată întrebările: 1) Care sînt momentele esențiale din biografia dv.? 2) Ce loc ocupă uzina în viața dumneavoastră prezentă și în proiectele dv. de perspectivă? 3) Ce raport există între numele dv. și reputația uzinei? 4) Care sînt lucrurile pe care dumneavoastră le-ați organiza altfel? Recunoaște, întrebările nu mi-au izbutit. Ele nu obligă la selecția trăsăturilor comune ci oferă un bun prilej de separare a individualităților, creau să spun ca ti-

MIHAI CARANFIL

(Continuare în pag. a V-a)

Șantierul Combinatului siderurgic Galați. Se lucrează la cele două rezervoare de oxigen lichid necesare alimentației cuptoarelor oțelării

Foto: O. PLECAN

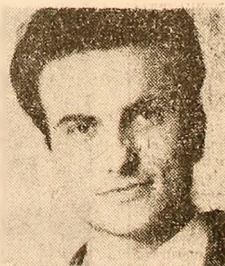
Organizații și uteciști

distinși cu Diploma de Onoare a C. C. al U. T. C.

Abia coborise de pe scenă în aplauzele înfierbîntate ale celor peste 500 de tineri prezenți la Casa de cultură a tineretului în acest moment sărbătoresc în viața uteciștilor din raionul Crișta roșie, cînd Stîncan Constantin, tehnician la „Tehnometal”, își auzi rostit numele. Tresări de emoție. Doar cu cîteva clipe mai înainte, împreună cu ceilalți membri ai comitetului U.T.C. pe uzină, primise Diploma de Onoare al U.T.C., cu care a fost distinsă organizația lor pentru rezultate deosebite obținute în mobilizarea celor peste 300 de tineri la îndeplinirea sarcinilor de producție. Iată-l, urcînd încă o dată pe scenă, primind o nouă diplomă. De data aceasta înalta distincție, acordată de Comitetul Central al U.T.C. și este atribuită, lui personal. Sentimentul ce-l încearcă acum pe Stîncan Constantin este parcă mai mult decît bucurie. Retrăiește, într-o clipă, momente recente, altele trecute cu ani în urmă, și se perindă prin minți nenumărate fapte și întâmplări, acțiuni întreprinse de organizația U.T.C. a întreprinderii în toți cei 5 ani de cînd el, repetat, este investit de uteciști cu încrederea de a fi secretarul comitetului. În tot ceea ce a întreprins organizația, fie că e vorba de eforturile pentru mobilizarea tinerilor la îndeplinirea sarcinilor de producție, de acele acțiuni interesante ca „Față-n față” — un adevărat proces al absențelor nemotivate și infirzițiilor sau dezbaterile din adunările generale care au făcut ca majoritatea tinerilor să se integreze

riguros și cu convingere în disciplina de producție, sau de acțiunile inițiate de organizația U.T.C., la turnătorie, pentru folosirea cu grijă a fontei, sau cea de la secțiile tablă și S.D.V. pentru utilizarea chibzuită, la maximum, a ștrajurilor, care s-au soldat cu însemnate economii de metal — se află și gîndurile, și munca, și perseverența lui. Apoi acțiunile de muncă patriotică, mai ales cele „de acasă”, prin care tinerii vin în sprijinul lucrărilor de extindere și modernizare a întreprinderii, olimpiadele pe meserii, simpoziioanele și conferințele tehnice care, dincolo de îmbogățirea cunoștințelor, de aplicarea unor noi procedee tehnice ca turnarea cu grafit nodular, au trezit la tineri interesul pentru perfecționarea continuă a pregătirii profesiona-

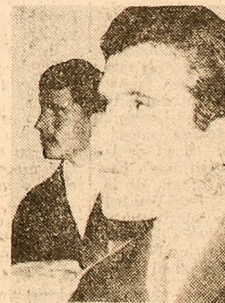
(Continuare în pag. a V-a)

NICOLAE DAVID
economist la serviciul
organizarea producției
a Uzinelor „Grișta roșie”.

NICULINA STOICA
Șeful unității nr. 6 a O.G.L.
Confecția

Tehnicianul
CONSTANTIN STÎNCAN
secretarul comitetului U.T.C.
al întreprinderii „Tehnometal”
Foto: I. MARCOVICI

CADRAN

Ziarele au început să publice scrisori ale diverselor colective de muncă din țară adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu. Muncitorii, inginerii și tehnicienii din aceste unități, pe baza numeroaselor propuneri făcute pentru înlăturarea ironsirii timpului de lucru, pentru crearea condițiilor necesare desfășurării neîntrerupte a producției se angajează în fața conducerii de partid să depună toate eforturile fizice și intelectuale pentru realizarea marilor obiective ale cincinalului. Dar semnificativă lor depășire simplă angajare într-o susținută activitate de producție, înscriindu-se în înțelegerea superioară a documentelor de partid ale plenarei C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, privind acțiunea de continuă

SEMNI- FICAȚIA UNOR SCRISORI

perfectinare a organizațiilor științifice a producției și a muncii, descoperirii și valorificării neîntrerupte a rezervelor interne. Într-un fel, la nivelul la care a ajuns economia noastră, traducerea în viață a indicațiilor de partid și primele rezultate practice obținute semnifică un început generos în efecte pozitive pentru întreaga noastră viață socială.

În aceste zile, premergătoare tradiționalei sărbători a muncii de la 1 Mai, întreaga țară este cuprinsă de un mare elan constructiv dublat de o lucidă descoperire și evaluare a posibilităților interne prin valorificarea căror — așa cum dorădesc și scrisorile publicate în presă — oamenii muncii vor înțimplina cea de-a XX-a aniversare a proclamării Republicii cu un bilanț și mai

V. ARACHELIAN

(Continuare în pag. a 11-a)

PE OGORUL FERTIL AL COOPERATIVEI AGRICOLE

În cartierul nostru din Constanța, unde am copilărit, acem pe stradă un camionagiu. Un om băut de soartă. Cu o casă de copii, invalid de un picior, își vînduse, la Bălăgești, tot ce moștenise și agonisise pentru a-și cumpăra un camion. Cu două mirloage, cu care venise de la țară, căruța în port. Cînd se îmbăta, și asta o făcea cam des, se așeza înaintea cailor cu foile de secară în mînă, pentru a le vorbi despre oamenii și lucrurile de unde venise.

Camionagiul a fost cel dintîi om al Bălăgeștilor pe care l-am cunoscut și, din dialogul lui cu eu, am aflat lucruri zguduitoare despre sărăcia acestui sat pe care nu-l găseam însemnat pe hărțile de școală.

Peste ani, un coleg de breaslă m-a îndemnat să merg la Bălăgești pentru a cunoaște un om aparte... „Domnule — mi se argumenta — ca tipul acela nu știu dacă mai întîlnești altul. Era inginer în Ministerul Agriculturii. București... leafă bună... aprecieri. Dar, într-o zi s-a dus la șeful lui și i-a spus că de nu-l trimite în producție, el tot pleacă. Și ca un făcut, sau poate dinadins, a fost trimis la dracu în practică, la Bălăgești, un sat prăpădit unde nici nu ai cum ajunge. Toți au cre-

zut că l-au înfundat. Sînt aici niște oameni aspri, duri ca granitul bătrînilor munți ce le închid satul. Cu cîteva zile înainte sostrii lui a plecat de aici inginerul, un tînăr, șef de promoție la Iași. A trecut un an, s-a zăbătit cu mari greutăți, și totuși nu s-a potolit. A fost ales președinte. Imediat însă a făcut una și mai boacănă. A refuzat sa mai primească salariul de inginer.

Di-te să-l cunoști, merita osteneala; pînă a fi ales președinte a fost secretar U.T.C. Și acum, mi se pare, mai face parte din biron”.

S-a întimplat să sosesc în Bălăgești într-o seară cînd aceu loc adunarea generală a organizației U.T.C. Inginerul Dumitru Năstăsioiu — „romanticul” — corbea în fața tinerilor despre cum ca urâtă satul în călător, cum se va dezvolta cooperativa și ce producții vor fi realizate. „Am

ION ȘERBU

(Continuare în pag. a V-a)

Ți-am adus o veste bună...

Răspuns bogat cerințelor vârstei tinere

(Urmare din pag. 1)

țigiu ai vieții științifice, culturale, artistice. Un deosebit interes au stîrnit serile de poezie și simpoziunile, medaliale și recenziile prezentate la prilejul comemorării unor înaintași, a unor figuri proeminente ale culturii, științei și artei naționale.

Excursiile și drumețiile se dovedesc a fi acțiunile cele mai îndrăgite de tineri; majoritatea organizațiilor U.T.C. au satisfăcut această preferință organizînd periodic, împreună cu O.N.T., excursii la diferite locuri istorice sau pitorești care oferă tinerilor contactul viu nemijlocit cu trecutul glorios al poporului și cu frumusețile contemporane ale patriei.

Răspunsuri tot mai bogate și mai diverse sînt oferite tinerilor de toate vârstele și preocupările și în ceea ce privește cunoașterea marilor valori ale culturii universale și naționale, formarea gustului estetic și a discernămintului în aprecierea operei de artă. Îndrumîndu-le lectura, organizînd dezbateri pe marginea unor opere, audții muzicale, vizionarea de expoziții și spectacolele de teatru muzicale sau coregrafice, organizațiile U.T.C. îi ajută pe tineri în formarea unei culturi generale solide, care se răsfrînge pozitiv în activitatea socială.

Un spațiu larg în agenda preocupărilor culturale-educative a organizațiilor U.T.C. din regiunea noastră — fie ele din întreprinderi sau din unitățile agricole, din școli sau din facultăți, îl ocupă activitățile menite să sprijine efortul tinerilor spre îmbogățirea cunoștiințelor profesionale, spre perfecționarea și autoperfecționarea în scopul obținerii unor rezultate tot mai bune în producție. Mii de tineri participă la concursurile pe meserii, la demonstrațiile practice, la întîlnirile cu cadrele de specialități. Un mare succes se bucură Olimpiada tinerilor strungari, competiție în care întrebările teoretice se îmbina strîns cu participarea la probele practice. Asemenea olimpiade sînt apreciate la Uzelele „Libertatea”-Sibiu, Combinatul chimic Făgăraș, Întreprinderea „Partizanul roșu” — Brașov și altele.

Numerose organizații U.T.C. au preluat inițiativa organizațiilor U.T.C. de la Uzelele „Tractorul” și Combinatul chimic Făgăraș de a stimula tinerii ca în timpul liber să-și dedice un număr de ore pentru însușirea celei de a doua meserii. Această inițiativă îi ajută în înțelegerea și stăpînirea întregului flux al proceselor tehnologice.

Atragerea celor mai buni elevi spre cercurile pe materii și a studenților spre cercurile științifice, spre studierea noităților apărute în domeniul științei, spre rezolvarea unor probleme, întregesc eforturile organizațiilor U.T.C. îndreptate spre crearea unui climat de muncă propice împlinirii dorinței de cunoaștere și cercetare, de petrecere în mod util și interesant a timpului liber.

SEMNI-FICAȚIA UNOR SCRISORI

(Urmare din pag. 1)

bolat în realizări. În întreprinderile și uzinele din țară pe care le-am vizitat în aceste zile, convingătoare sînt în această direcție bilanțurile încheiate după parcurzerea primului trimestru al anului. La Brașov, Ploiești, Constanța, peste tot nemăsurate dovezile că oamenii muncii și-au însușit cu-vîntul partidului de a nu-și preocupa nici un efort pentru ridicarea nivelului de producție, pentru înlăturarea timpilor înșirați în zădărnici, pentru lichidarea rebuturilor. Secții întregi au reușit în această perioadă nu numai depășiri de plan, dar se pot mîndri și cu faptul că foarte mulți dintre muncitorii lor n-au dat rebuturilor nici un rabat. Cerbul critic al muncitorului constă în devalorizarea analfetă a muncii sale, chibzuită hînușului gospodăresc, convins de importanța bunului public încredințat lui spre folosirea cu maxima eficiență, caracterizată deja multe dintre colectivele noastre de muncă. În presimțirea zilei de 1 Mai, bilanțurile ce se întormesc, dovedesc încă odată spiritul profund științific al documentelor de partid și hotărîrea fermă a tuturor oamenilor muncii de a nu-și preocupa nici un efort în lupta constructivă pentru continuu înflorire a României Socialiste.

Construirea căii ferate Salva-Vîșeu, a celei de la Pecica-Nădlac, a reuzelor C.F.R. Craiova și Buzov, îndrumarea liniei Fintului pe o lungime de aproape 60 km, conducta de gaz melan Coanul-Mare-Cluj (48 km) realizată în mai puțin de o lună, Fabrica de confecții București, construită în mai puțin de 100 de zile, linia ferată Căciulăți-Snagov, Stadionul Republicii și multe alte șantiere locale au cunoscut elanul muncii voluntare a tineretului, afirmînd cu deosebită tărie, în primii ani ai construcției socialiste, hotărîrea întregului tineret de a-și aduce contribuția la creșterea potențialului economic al țării.

Campania electorală din 1948, naționalizarea principalilor mijloace de producție din industrie (iunie 1948), trecerea la cooperativizarea agriculturii după plinarea partidului din mai 1949, lăurirea aparatului de stat socialist, a staturilor populare în cadrul cărora numeroși tineri au fost aleși deputați (decembrie 1950), îndeplinirea primelor planuri anuale de stat pe anii 1949 și 1950, sînt tot atîtea momente importante la realizarea cărora tineretul și-a adus contribuție entuziastă.

Aportul tineretului la construcția socialismului a cunoscut un și mai puternic impuls după favorabilele organizații sale unice revoluționare — U.T.M. în noiembrie 1949, organizație în care s-a înfruntat natura și, în folosul oamenilor, a învins-o. O cale ferată, veritabil colier de beton și fier aninat peste prăpăstii amănitoare, zeci de viaducte, de tuneluri săpate în stîncă, poduri care traversează albia înspumată a Jiului. Cîntă muncii...

„Partidul și guvernul — arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — dau o înaltă apreciere contribuției aduse de Uniunea Tineretului Comunist, de întregul nostru tineret la înlăturarea politicii de industrializare socialistă. În desfășurarea revoluției culturale, la toate marile victorii obținute de poporul român în anii socialismului.” Acestă înaltă apreciere reprezintă un imbold înșirător pentru membrii organizațiilor revoluționare de tineret din patria noastră pentru întreaga generație tină. Și astăzi, ca și în primii ani ai construcției socialiste, tineretul este înșirător de aceeași hotărîre: să-și dăruiască întreaga energie înfăptuiri politice înțelepte a partidului comunist, cauzei bunăstării întregului popor, cauzei ridicării României pe culmile civilizației și progresului.

C. BĂRBULESCU

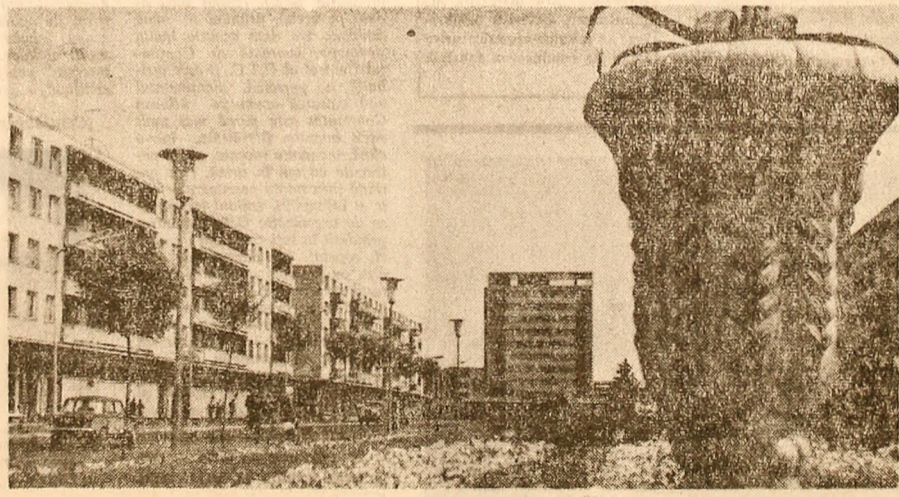
omului de către om... În sunetele marșurilor muncii și ale luptei să crească și să înflorască pe pămîntul nostru Republicii Populare Române, patria bogată și fericită, liberă și independentă a tuturor celor ce muncesc.

„Oricîi trece astăzi prin defileul pitoresc al Văii Jiului, atenția îi este cu siguranță reținută de faptul că, aici, nu prea demult, omul s-a înfruntat cu natura și, în folosul oamenilor, a învins-o. O cale ferată, veritabil colier de beton și fier aninat peste prăpăstii amănitoare, zeci de viaducte, de tuneluri săpate în stîncă, poduri care traversează albia înspumată a Jiului. Cîntă muncii...

Există. Ca să ajungă la Craiova, cărbunul din Petroșani trebuia să străbată o cale lungă de aproape 500 km: Petroșani — Simeria — Teiuș — Copșa Mică — Sibiu — Piatra Olt — Craiova. Aceasta scumpă cărbunului, angajă mult timp parcul rulant al căilor ferate, și așa destul de redus ca urmare a distrugerilor provocate de război.

Construcția liniei ferate Petroșani-Craiova (cea, 150 km) în special partea cea mai dificilă a acesteia, între Livezeni și Bumbești (cea, 95 km) se leagă îndeosebi de eroismul și entuziasmul muncii voluntare a tineretului. Alături de muncitori, tehnicienii și inginerii, pe acest șantier au lucrat, timp de aproape 7 luni, din aprilie pînă în octombrie 1948, 28.000 de brigadieri, tineri din toată țara.

Primăvara la Deva

Primăvara la Deva

plecau la sate pentru sprijinirea țărănimii. Masele de tineri din fabrici și uzine, de la sate, din școli și facultăți și-au strîns îndrîul, s-au înfruntat în lupta largă al forțelor democratice pentru obținerea victoriei asupra împotriva reacțiilor în alegeții din 1948. Așa pe plan central și la nivelul județelor, plășilor, circumscripțiilor electorale s-au creat comitete ale tineretului menite să sprijine campania electorală a Blocului Partidelor Democratice. Mii de tineri muncitori, țărani, elevi și studenți, au făcut parte din echipele de agitator ai R.P.D. au răspîndit zăre, manifeste, chemări și afișe, au pîrîit centrele de votare împotriva atențelor huliganice ale reacțiilor.

În orașe și sate, în uzine și întreprinderi, au fost organizate în această perioadă numeroase întîlniri și mitinguri ale tineretului democrat, în care tinăra generație era chemată să-și aducă contribuția în această mare confruntare politică dintre forțele democratice conduse de P.C.R. și forțele reacționare care se opuneau mersului înainte al societății românești.

„La începutul anului 1945 cînd lupta maselor populare, în frunte cu clasa muncitoare, se afla în plin avînt pentru instaurarea unui guvern democratic, tineretul în frunte cu utecștii, manifesta pe străzile orașelor, alături de zecile de mii de oameni ai muncii. În ziua de 24 februarie 1945 la marea demonstrație a oamenilor muncii din Capitală și împrejurimi, pînă la 500.000 de oameni ai muncii care cereau plecarea intermediară a guvernului Rădescu erau și numeroși tineri muncitori. Forțele reacționare, încercînd să înăbușe lupta dreaptă a poporului, au ordonat deschiderea focului împotriva demonstranților. Au căzut numeroși morți și răniți. Printre victimele agresiunii miselești au fost utecșii și din muncitori: Stănescu, C. Voicu, Mircea Ilie, Iuliu Heilpern. Alți tineri au fost răniți. Dar tirul mitralierelor n-a înspăimîntat masele animate de dorința fierbinte de a aduce în fruntea țării un guvern democratic. Tinerii au rămas și ei la datorie. În timpul manifestației care a durat toată ziua, Russe Ion, utecșii la Întreprinderea „Dacia Trăiană” a fost un exemplu de neînfricare. Chiar atunci cînd, ajuns în fața palatului regal, s-a tras în colana din care făcea parte, cîrîndu-i steagul pe care-l purta, a continuat să strîce alături de manifestații „moarte fasciștilor”, „arătarea lui Rădescu”, „Fără a-și pierde cumpătul” — menționează documentele vremii — „Russe Ion a rămas neclintit cu steagul în mîină, în mijlocul pieței, îndemnînd pe manifestații să se strîngă din nou și să continue manifestația”.

Valul revoluționar al maselor a învins. La 6 martie 1945 a fost instaurat guvernul de lărgă concentrare democratică condus de Dr. Petru Groza. Aceasta a constituit o mare victorie a luptei revoluționare din România pentru dezvoltarea democratică și progresistă a țării.

„După 6 martie 1945, tineretul și-a spornit contribuția pe linia refacerii economice a țării și sprijinirii frontului antihiliclanist pînă la victoria finală. La Fabrica „Vulcan” din București, tinerii muncitori și utecșii lucrau la chesonane și aruncătoare necesare frontului: ei n-au sovăit să muncească 10—12 ore pe zi, cînd a fost nevoie, iar uneri „ziua și noaptea fără întrerupere”. La Atelierele C.F.R., „Gri-

TRADIȚII GLORIOASE

„Tinerii lucrău și în zilele de repaos pentru a fi bînzite patrioșii, tinăra generație a țării noastre și-a adus contribuția entuziastă la reconstrucția economică la epopeea revoluției populare. Tinerii au fost prezenți la toate marile acțiuni pentru instaurarea puterii populare, refacerea economiei naționale distruse de război, au înscris pagini de abnegate în primii ani ai construcției socialiste în anii cînd s-au făcut bazele construcției socialiste în România.

La începutul anului 1945 cînd lupta maselor populare, în frunte cu clasa muncitoare, se afla în plin avînt pentru instaurarea unui guvern democratic, tineretul în frunte cu utecștii, manifesta pe străzile orașelor, alături de zecile de mii de oameni ai muncii. În ziua de 24 februarie 1945 la marea demonstrație a oamenilor muncii din Capitală și împrejurimi, pînă la 500.000 de oameni ai muncii care cereau plecarea intermediară a guvernului Rădescu erau și numeroși tineri muncitori. Forțele reacționare, încercînd să înăbușe lupta dreaptă a poporului, au ordonat deschiderea focului împotriva demonstranților. Au căzut numeroși morți și răniți. Printre victimele agresiunii miselești au fost utecșii și din muncitori: Stănescu, C. Voicu, Mircea Ilie, Iuliu Heilpern. Alți tineri au fost răniți. Dar tirul mitralierelor n-a înspăimîntat masele animate de dorința fierbinte de a aduce în fruntea țării un guvern democratic. Tinerii au rămas și ei la datorie. În timpul manifestației care a durat toată ziua, Russe Ion, utecșii la Întreprinderea „Dacia Trăiană” a fost un exemplu de neînfricare. Chiar atunci cînd, ajuns în fața palatului regal, s-a tras în colana din care făcea parte, cîrîndu-i steagul pe care-l purta, a continuat să strîce alături de manifestații „moarte fasciștilor”, „arătarea lui Rădescu”, „Fără a-și pierde cumpătul” — menționează documentele vremii — „Russe Ion a rămas neclintit cu steagul în mîină, în mijlocul pieței, îndemnînd pe manifestații să se strîngă din nou și să continue manifestația”.

Valul revoluționar al maselor a învins. La 6 martie 1945 a fost instaurat guvernul de lărgă concentrare democratică condus de Dr. Petru Groza. Aceasta a constituit o mare victorie a luptei revoluționare din România pentru dezvoltarea democratică și progresistă a țării.

„După 6 martie 1945, tineretul și-a spornit contribuția pe linia refacerii economice a țării și sprijinirii frontului antihiliclanist pînă la victoria finală. La Fabrica „Vulcan” din București, tinerii muncitori și utecșii lucrau la chesonane și aruncătoare necesare frontului: ei n-au sovăit să muncească 10—12 ore pe zi, cînd a fost nevoie, iar uneri „ziua și noaptea fără întrerupere”. La Atelierele C.F.R., „Gri-

agenda personală

A existat, ani buni, o prejudecată a noncomplezării. În cercuri de mai puțin elevată gândire omul care-și pune întrebări cu privire la propria existență pe pămînt, trînzitativ, era privit cu oarecare îndoielă, rezervă extinzîndu-se, uneori, și asupra certitudinii de încredere față de care un colectiv nu-l poate menține în rîndul său pe individ. Premize „X” este un tocăș de-al nostru: „X” trăiește în colectiv: colectivul este, prin esență sa, optimist... Concluzia — căs fanoanele artei la țară — „X” ? Iată-l pe tocășul „Y” — vine corcortat la serviciu, își dă porționul lui, pleacă acasă cu zimbețul pe buze...

Rezultatul alegerilor, victoria zdrobitoare asupra reacțiilor a demonstrat că poporul român urmează cu fermitate Partidului Comunist, că este hotărît să ducă mai departe lupta revoluționară pentru triumful deplin al democrației și progresului în România, să mătore din calea sa tot ce reprezintă trecutul înrobitor. Ultimul reprezentant al forțelor reacționare — monarhia — avea să fie înlăturat la 30 decembrie 1947.

„În primele zile ale anului 1948, masele largi ale tineretului din patria noastră încercau sentimentul visului împlinit, trăiau bucuria întregului popor pentru marea victorie înscrisă pe răboiul istoriei României: instaurarea Republicii.

„Tineri, tinere, fiți al poporului român și al naționalității conlocuitoare de pe întreg cuprînsul țării — se arăta într-un anel adresat tineretului — Republica este a noastră. Prin ea se deschide o eră nouă în viața noastră. Era minunată a libertății depline, a dezvoltării vieții noi, era construcția unei societăți fără exploatarea

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„Tineri, tinere, fiți al poporului român și al naționalității conlocuitoare de pe întreg cuprînsul țării — se arăta într-un anel adresat tineretului — Republica este a noastră. Prin ea se deschide o eră nouă în viața noastră. Era minunată a libertății depline, a dezvoltării vieții noi, era construcția unei societăți fără exploatarea

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

„In fața tineretului se deschideau orizonturi noi, se creau acele condiții de viață și muncă, de afirmare a capacității creatoare pentru care alte generații de tineri luptaseră fără preget, sacrificîndu-și chiar și viața.

drepturile

DAR MAI ALES

datoriile elevului

Am invitat în jurul „mesei rotunde” la o discuție despre elevi pe scriitorii MIOARA CREMENE, CONSTANTIN CHIRIȚĂ, OCTAV PANCU-IAȘI, MIRCEA SINTIMBREANU, ALEXANDRU SEN. Rolul de „conducător” al acestei discuții îl-am atribuit psihologului PAUL POPESCU NEVEANU.

Dezbaterile s-au pornit de la cele două pagini pe care ziarul le-a inserat sub titlul „Definiți-vă ca elevi” (vezi numerele din 9 și 28 martie).

Paul Popescu Neveanu: Un lucru este cert. Există un fenomen de opinie publică școlară care cuprinde în sfera sa de influență multe aspecte, dar el se referă nu precădere la însăși condiția de a fi elev, cu toate implicațiile ei. Pentru noi este foarte important să cunoaștem acest fenomen în starea lui firească, „brută”. Să vedem ce gîndesc, ce simt elevii, cum se raportează unii la alții, care sînt normele pe care le acceptă cu plăcere și care sînt cele pe care le acceptă din obligație. Să le cunoaștem momentele de stabilitate și cele de ezitare. Nu ne putem aștepta ca tot ceea ce conține acest fenomen de opinie, cu toate inflexiunile sale, să fie infailibil, să fie cu desăvîrșire acceptabil. Elevii noștri sînt într-o perioadă de creștere, de formare; ei au poziții și reacții surprinzătoare uneori. Pot dovedi o înțelegere matură a lucrurilor de mare importanță, dar pot avea și comodități spirituale. Prin această priză trebuie să primim noi răspunsurile elevilor. Mi se pare să în ambele pagini apărute, orientarea acestei opinii școlare — prin care eu înțeleg acum „odul lor de a se privi și de a se raționa ca elevi, ca tineri, în activitatea cotidiană în viața colectivului și în raport cu acesta în viața personală — este în general pozitivă. Mai ales cînd vorbim de adolescență, nu trebuie să avem ca unitate de măsură patul lui Procust. Dar nici nu trebuie să rămînem pasivi în momentul în care ei discută despre ei, cînd chestiunile esențiale în jurul cărora trebuie să pivoteze personalitatea elevului. Or, în paginile pe care le-am citat, observ că sînt intruciv, ocolite aceste aspecte esențiale, lăsîndu-se locul unor preferințe mai periferice. Nici acestea nu pot fi ignorate, pentru că ele își au rostul lor în viața adolescentului, dar nu trebuie lăsate să apară pe primul plan nici măcar declarativ, într-o discuție, darmită în preocupările de zi cu zi ale elevului.

Deci, nu ca să le replicăm categoric — „noi nu sîntem de acord cu voi!” — ne-am adunat aici. Eu cred că trebuie să-i corectăm cu tact, ajutîndu-l să înțeleagă, poate mai bine decît înțeleg, ce este ceea ce a fi elev, ce atitudine trebuie să ai față de tine și de colegii tăi, să-i dirijăm spre vorbă.

Sen Alexandru: Eu discut mult cu adolescenții; am discutat în

esență. Vinătorul poate fi blond și cu ochii albaștri, dar se definește ca vinător prin ceea ce vinează. Tot așa, elevul — se definește prin datoria lui esențială, învățătura.

Mioara Cremene: Din acest punct de vedere, al definiției pe care am redat-o într-o pagină anterioară, reiese că elevul ideal este elevul contemporan.

Sen Alexandru: Noțiunea aceasta de elev ideal nu este prea limpede. Mai apare și această tendință de a-i considera pe elevii care învață ca tocilari, ca elemente care trebuie puse la stîlpul infamiei. Nu e deloc bine: chiar dacă tocilarul există în realitate, eticheta s-o rupem, pentru că degradăm titlul de om care i se datorază elevului foarte bun. Încă nu am ajuns la acel grad de eficiență în școală de 99 la sută premianții întii; avem încă un număr de elevi cu cunoștințe puține și le facem celor din urmă un deserviciu afirmînd că elevul care învață e tocilar. Repet, chiar dacă există și tocilari în rândul elevilor cu note mari.

Octav Păncu-Iași: Despre un elev ideal nu se poate vorbi; ar însemna să eliminăm contrastele care există mai mult ca oricînd la această vîrstă. Ideal este egal cu liniștit. Nu cred că un om preceptat cit de cit în domeniul educației tinere generații ar putea accepta o idee atât de nedialectică.

Paul Popescu Neveanu: Elev ideal înseamnă, firește, finalizare, desăvîrșire, ori anii de școală sînt ani tranzițorii — o perioadă de formare și nu de desăvîrșire.

Constantin Chiriță: Nu știu dacă la această masă rotundă au fost chemați și elevii cu o pregătire medie. După părerea mea, dacă au fost chemați numai elevii de nota zece, atunci nu am rezolvat mare lucru. La asemenea discuții e bine să chemăm mai mulți reprezentanți ai tuturor mediilor, ca să putem înțelege — solicitîndu-i să răspundă — de ce se mențin pe această linie a rezultatelor mijlocii, de ce nu și cer mai mult. Un elev de nota zece și se pare lucrul cel mai firesc din lume să învețe și el crede că poate exista un elev ideal. Important este să vedem ce gîndesc ceilalți, cei care spun, în glumă sau în serios, că ideal este să iei zece fără să înveți.

Mircea Sintimbreanu: Eu sînt în căutarea chelii discuțiilor. Am impresia că sîntem în defensivă în fața unor întrebări prea pu-

țin importante puse la o „masă rotundă” a elevilor. Totul e foarte limpede: trebuie să ne preocupăm mai mult pregătirea elevilor și apoi să discutăm dacă e frumosă sau nu uniforma. Am făcut de curînd niște sondaje de cultură în rîndul unor elevi. În fața multor răspunsuri, am rămas descumpănit, constatînd limpede pe care unii dintre ei le au în pregătirea de cultură generală.

Elevii noștri își pun întrebări grave, dar nu în sensul celor supuse discuției la care ne referim. Ei înșiși fac constatări grave. Vă relatez o mărturisire impresionantă făcută de un elev: „În ultimul timp, spunea el, s-a format un curent sănătos de a ajunge erudiți, dar sîntem pînă în ce o specializare vokală, pe care cu mulți colegi neglijează o mare parte din materiile predate în școală, spunînd că n-au nevoie de ele în meseria pe care și-o aleg. Or, noi trebuie să studiem mult, să tindem să depășim condiția de specialist, să nu ajungem la situația de a fi reprezentanți ai unor clanuri”.

O elevă, secretara U.T.C. a unei clase, mi-a vorbit cu gravitate despre necazurile din clasa sa, conchizînd că elevii trebuie ajutați să-și descopere pasiunea autentică, far pasiunea — spunea ea — se descoperă învățînd cu pasiune. Un elev, în general bun, îmi declara că pe el nu-l interesează decît disciplina preferată și numai aceasta îl ocupă timpul de studiu. La en-

am văzut niște elevi al Liceului militar. Ce frumoși erau în uniforme lor.

Sen Alexandru: Vă spunem că în tinerețea mea nu puteam să înțeleg de ce în primul rînd datorită exigențelor existente în aceste licee, dar specificul se ogîndea și în uniformă. Imi amintesc că secole pe care le purtau elevii liceului „Mihai Viteazul” erau înfiorătoare. Dar care din elevi le-ar fi schimbate pe altele mai frumoase? Esențialul nu era pinza ori țesătura din care se făceau, ci ceea ce reprezentau ele, tradiția școlii respective. Uniformele acestor școli se purtau cu mîndrie.

Constantin Chiriță: Ce poate simți un elev pentru școala lui cînd acesta se numește „Liceul nr. 1 din Birlad”? A purta uniforma unui liceu cu o asemenea denumire nu poate constitui o mîndrie. Înaintea cînd pronunțăm numele Liceului Național

Sen Alexandru: Eu mă întreb de cei noi, cei prezenți, care sîntem cam de aceeași vîrstă, cînd eram tineri dormeam cîte 2-3 ore pe noaptea, învățam de ne iese sufletul, eram perfect sănătoși și perfect liniștiți fără să simțim nevoia localului? Ce-i împinge pe tinerii de azi să se poarte altfel? Am discutat cu o fată de 19 ani care spunea: „Totul mi se cuvine. Părinții noștri au luptat ca noi să avem tot ce ne trebuie”. Și ea se bucura de toate plăcerile vieții. Nu se simțea obligată cu nimic. Aici mi se pare a fi esențialul. În ce măsură toți acești tineri au sentimentul datoriei față de societate?

Mircea Sintimbreanu: Alexandru Sen are dreptate. Elevul era în primul rînd niște obligații și numai în măsura în care și le-a îndeplinit bine încep să mă gîndesc la drepturile lui. Iar printre acestea în ultimul rînd mă voi gîndi la dreptul de a-și da un local anume. Cred că în acest spirit trebuie să judecăm lucrurile. Să nu vorbim de patul lui Procust atîta vreme cît elevul este încă destul de micuț.

Octav Păncu-Iași: Dintr-un anumit punct de vedere nu mi se pare absurde unele din pretențiile elevilor. Elevul este la vîrstă cînd crește sub toate raporturile, cînd interpatrun-

de sistemul de valori și nu trebuie să-i limităm căile de cunoaștere, ci să-i ajutăm în ierarhizarea acestor valori. În acest sens mi se pare că regulamentul școlar e nediferențiat. Nu se poate să aplicăm unui elev de 18 ani același regim ca unui școlar mic. Să luăm un singur aspect: ora pînă la care poate intra în școală un elev de 18 ani? Nu cred că se adresează și elevului din clasa a XI-a. I se cere elevului să devină un om cult, să meargă la concert, la spectacole. Regulamentul prevede că elevul să frecventeze doar materiile teatrolare; spectacolele interesante și pentru el, au loc însă, seara, deoarece C.S.C.A. intrînzare nejustificat, să impună teatrolare, filarmice, programe pentru elevi la matineele de joie, simfonia și duminică. Și alte necesități ale elevilor sînt tratate în regulamentul școlar în bloc, la fel pentru toți elevii,

deși unii sînt copii încă, iar alții au ajuns la maturitate.

Constantin Chiriță: Noi știm mai bine ce li se potrivește elevilor și ce nu. Ei doar ne repetă în alte condiții. De aceea trebuie să înțelegem și niste erupții firești la aceste vîrste. Trebuie să-i ajutăm să se poarte în alte condiții. Trebuie să-i ajutăm să se facă printr-o educație atentă.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Sen Alexandru: Elevii noștri sînt într-o perioadă de creștere, de formare; ei au poziții și reacții surprinzătoare uneori. Pot dovedi o înțelegere matură a lucrurilor de mare importanță, dar pot avea și comodități spirituale. Prin această priză trebuie să primim noi răspunsurile elevilor. Mi se pare să în ambele pagini apărute, orientarea acestei opinii școlare — prin care eu înțeleg acum „odul lor de a se privi și de a se raționa ca elevi, ca tineri, în activitatea cotidiană în viața colectivului și în raport cu acesta în viața personală — este în general pozitivă. Mai ales cînd vorbim de adolescență, nu trebuie să avem ca unitate de măsură patul lui Procust. Dar nici nu trebuie să rămînem pasivi în momentul în care ei discută despre ei, cînd chestiunile esențiale în jurul cărora trebuie să pivoteze personalitatea elevului. Or, în paginile pe care le-am citat, observ că sînt intruciv, ocolite aceste aspecte esențiale, lăsîndu-se locul unor preferințe mai periferice. Nici acestea nu pot fi ignorate, pentru că ele își au rostul lor în viața adolescentului, dar nu trebuie lăsate să apară pe primul plan nici măcar declarativ, într-o discuție, darmită în preocupările de zi cu zi ale elevului.

Deci, nu ca să le replicăm categoric — „noi nu sîntem de acord cu voi!” — ne-am adunat aici. Eu cred că trebuie să-i corectăm cu tact, ajutîndu-l să înțeleagă, poate mai bine decît înțeleg, ce este ceea ce a fi elev, ce atitudine trebuie să ai față de tine și de colegii tăi, să-i dirijăm spre vorbă.

Sen Alexandru: Eu discut mult cu adolescenții; am discutat în

esență. Vinătorul poate fi blond și cu ochii albaștri, dar se definește ca vinător prin ceea ce vinează. Tot așa, elevul — se definește prin datoria lui esențială, învățătura.

Mioara Cremene: Din acest punct de vedere, al definiției pe care am redat-o într-o pagină anterioară, reiese că elevul ideal este elevul contemporan.

Sen Alexandru: Noțiunea aceasta de elev ideal nu este prea limpede. Mai apare și această tendință de a-i considera pe elevii care învață ca tocilari, ca elemente care trebuie puse la stîlpul infamiei. Nu e deloc bine: chiar dacă tocilarul există în realitate, eticheta s-o rupem, pentru că degradăm titlul de om care i se datorază elevului foarte bun. Încă nu am ajuns la acel grad de eficiență în școală de 99 la sută premianții întii; avem încă un număr de elevi cu cunoștințe puține și le facem celor din urmă un deserviciu afirmînd că elevul care învață e tocilar. Repet, chiar dacă există și tocilari în rândul elevilor cu note mari.

Octav Păncu-Iași: Despre un elev ideal nu se poate vorbi; ar însemna să eliminăm contrastele care există mai mult ca oricînd la această vîrstă. Ideal este egal cu liniștit. Nu cred că un om preceptat cit de cit în domeniul educației tinere generații ar putea accepta o idee atât de nedialectică.

Constantin Chiriță: Nu știu dacă la această masă rotundă au fost chemați și elevii cu o pregătire medie. După părerea mea, dacă au fost chemați numai elevii de nota zece, atunci nu am rezolvat mare lucru. La asemenea discuții e bine să chemăm mai mulți reprezentanți ai tuturor mediilor, ca să putem înțelege — solicitîndu-i să răspundă — de ce se mențin pe această linie a rezultatelor mijlocii, de ce nu și cer mai mult. Un elev de nota zece și se pare lucrul cel mai firesc din lume să învețe și el crede că poate exista un elev ideal. Important este să vedem ce gîndesc ceilalți, cei care spun, în glumă sau în serios, că ideal este să iei zece fără să înveți.

Mircea Sintimbreanu: Eu sînt în căutarea chelii discuțiilor. Am impresia că sîntem în defensivă în fața unor întrebări prea pu-

țin importante puse la o „masă rotundă” a elevilor. Totul e foarte limpede: trebuie să ne preocupăm mai mult pregătirea elevilor și apoi să discutăm dacă e frumosă sau nu uniforma. Am făcut de curînd niște sondaje de cultură în rîndul unor elevi. În fața multor răspunsuri, am rămas descumpănit, constatînd limpede pe care unii dintre ei le au în pregătirea de cultură generală.

Elevii noștri își pun întrebări grave, dar nu în sensul celor supuse discuției la care ne referim. Ei înșiși fac constatări grave. Vă relatez o mărturisire impresionantă făcută de un elev: „În ultimul timp, spunea el, s-a format un curent sănătos de a ajunge erudiți, dar sîntem pînă în ce o specializare vokală, pe care cu mulți colegi neglijează o mare parte din materiile predate în școală, spunînd că n-au nevoie de ele în meseria pe care și-o aleg. Or, noi trebuie să studiem mult, să tindem să depășim condiția de specialist, să nu ajungem la situația de a fi reprezentanți ai unor clanuri”.

O elevă, secretara U.T.C. a unei clase, mi-a vorbit cu gravitate despre necazurile din clasa sa, conchizînd că elevii trebuie ajutați să-și descopere pasiunea autentică, far pasiunea — spunea ea — se descoperă învățînd cu pasiune. Un elev, în general bun, îmi declara că pe el nu-l interesează decît disciplina preferată și numai aceasta îl ocupă timpul de studiu. La en-

am văzut niște elevi al Liceului militar. Ce frumoși erau în uniforme lor.

Sen Alexandru: Vă spunem că în tinerețea mea nu puteam să înțeleg de ce în primul rînd datorită exigențelor existente în aceste licee, dar specificul se ogîndea și în uniformă. Imi amintesc că secole pe care le purtau elevii liceului „Mihai Viteazul” erau înfiorătoare. Dar care din elevi le-ar fi schimbate pe altele mai frumoase? Esențialul nu era pinza ori țesătura din care se făceau, ci ceea ce reprezentau ele, tradiția școlii respective. Uniformele acestor școli se purtau cu mîndrie.

Sen Alexandru: Eu mă întreb de cei noi, cei prezenți, care sîntem cam de aceeași vîrstă, cînd eram tineri dormeam cîte 2-3 ore pe noaptea, învățam de ne iese sufletul, eram perfect sănătoși și perfect liniștiți fără să simțim nevoia localului? Ce-i împinge pe tinerii de azi să se poarte altfel? Am discutat cu o fată de 19 ani care spunea: „Totul mi se cuvine. Părinții noștri au luptat ca noi să avem tot ce ne trebuie”. Și ea se bucura de toate plăcerile vieții. Nu se simțea obligată cu nimic. Aici mi se pare a fi esențialul. În ce măsură toți acești tineri au sentimentul datoriei față de societate?

Mircea Sintimbreanu: Alexandru Sen are dreptate. Elevul era în primul rînd niște obligații și numai în măsura în care și le-a îndeplinit bine încep să mă gîndesc la drepturile lui. Iar printre acestea în ultimul rînd mă voi gîndi la dreptul de a-și da un local anume. Cred că în acest spirit trebuie să judecăm lucrurile. Să nu vorbim de patul lui Procust atîta vreme cît elevul este încă destul de micuț.

Octav Păncu-Iași: Dintr-un anumit punct de vedere nu mi se pare absurde unele din pretențiile elevilor. Elevul este la vîrstă cînd crește sub toate raporturile, cînd interpatrun-

de sistemul de valori și nu trebuie să-i limităm căile de cunoaștere, ci să-i ajutăm în ierarhizarea acestor valori. În acest sens mi se pare că regulamentul școlar e nediferențiat. Nu se poate să aplicăm unui elev de 18 ani același regim ca unui școlar mic. Să luăm un singur aspect: ora pînă la care poate intra în școală un elev de 18 ani? Nu cred că se adresează și elevului din clasa a XI-a. I se cere elevului să devină un om cult, să meargă la concert, la spectacole. Regulamentul prevede că elevul să frecventeze doar materiile teatrolare; spectacolele interesante și pentru el, au loc însă, seara, deoarece C.S.C.A. intrînzare nejustificat, să impună teatrolare, filarmice, programe pentru elevi la matineele de joie, simfonia și duminică. Și alte necesități ale elevilor sînt tratate în regulamentul școlar în bloc, la fel pentru toți elevii,

deși unii sînt copii încă, iar alții au ajuns la maturitate.

Constantin Chiriță: Noi știm mai bine ce li se potrivește elevilor și ce nu. Ei doar ne repetă în alte condiții. De aceea trebuie să înțelegem și niste erupții firești la aceste vîrste. Trebuie să-i ajutăm să se poarte în alte condiții. Trebuie să-i ajutăm să se facă printr-o educație atentă.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Mioara Cremene: Și cine face această educație? Școala, familia? Mircea Sintimbreanu: Răspund cu un exemplu: Un profesor cum este Cuza Constantin, din Brașov, face analize literare cutremurătoare de frumoase; drept răspuns elevii recită strofe și poeme întregi din

toți poezii noștri. Aceste lecții sînt de o mare valoare educativă. Dacă, însă, un profesor nu are puterea de a emoționa, el nu va avea nici un fel de influență educativă asupra elevilor săi. Elevii unui asemenea profesor nu vor ști nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului, nici cînd trebuie să sărute mina profesorului.

Sen Alexandru: Elevii noștri sînt într-o perioadă de creștere, de formare; ei au poziții și reacții surprinzătoare uneori. Pot dovedi o înțelegere matură a lucrurilor de mare importanță, dar pot avea și comodități spirituale. Prin această priză trebuie să primim noi răspunsurile elevilor. Mi se pare să în ambele pagini apărute, orientarea acestei opinii școlare — prin care eu înțeleg acum „odul lor de a se privi și de a se raționa ca elevi, ca tineri, în activitatea cotidiană în viața colectivului și în raport cu acesta în viața personală — este în general pozitivă. Mai ales cînd vorbim de adolescență, nu trebuie să avem ca unitate de măsură patul lui Procust. Dar nici nu trebuie să rămînem pasivi în momentul în care ei discută despre ei, cînd chestiunile esențiale în jurul cărora trebuie să pivoteze personalitatea elevului. Or, în paginile pe care le-am citat, observ că sînt intruciv, ocolite aceste aspecte esențiale, lăsîndu-se locul unor preferințe mai periferice. Nici acestea nu pot fi ignorate, pentru că ele își au rostul lor în viața adolescentului, dar nu trebuie lăsate să apară pe primul plan nici măcar declarativ, într-o discuție, darmită în preocupările de zi cu zi ale elevului.

Deci, nu ca să le replicăm categoric — „noi nu sîntem de acord cu voi!” — ne-am adunat aici. Eu cred că trebuie să-i corectăm cu tact, ajutîndu-l să înțeleagă, poate mai bine decît înțeleg, ce este ceea ce a fi elev, ce atitudine trebuie să ai față de tine și de colegii tăi, să-i dirijăm spre vorbă.

Sen Alexandru: Eu discut mult cu adolescenții; am discutat în

esență. Vinătorul poate fi blond și cu ochii albaștri, dar se definește ca vinător prin ceea ce vinează. Tot așa, elevul — se definește prin datoria lui esențială, învățătura.

Mioara Cremene: Din acest punct de vedere, al definiției pe care am redat-o într-o pagină anterioară, reiese că elevul ideal este elevul contemporan.

Sen Alexandru: Noțiunea aceasta de elev ideal nu este prea limpede. Mai apare și această tendință de a-i considera pe elevii care învață ca tocilari, ca elemente care trebuie puse la stîlpul infamiei. Nu e deloc bine: chiar dacă tocilarul există în realitate, eticheta s-o rupem, pentru că degradăm titlul de om care i se datorază elevului foarte bun. Încă nu am ajuns la acel grad de eficiență în școală de 99 la sută premianții întii; avem încă un număr de elevi cu cunoștințe puține și le facem celor din urmă un deserviciu afirmînd că elevul care învață e tocilar. Repet, chiar dacă există și tocilari în rândul elevilor cu note mari.

Octav Păncu-Iași: Despre un elev ideal nu se poate vorbi; ar însemna să eliminăm contrastele care există mai mult ca oricînd la această vîrstă. Ideal este egal cu liniștit. Nu cred că un om preceptat cit de cit în domeniul educației tinere generații ar putea accepta o idee atât de nedialectică.

Constantin Chiriță: Nu știu dacă la această masă rotundă au fost chemați și elevii cu o pregătire medie. După părerea mea, dacă au fost chemați numai elevii de nota zece, atunci nu am rezolvat mare lucru. La asemenea discuții e bine să chemăm mai mulți reprezentanți ai tuturor mediilor, ca să putem înțelege — solicitîndu-i să răspundă — de ce se mențin pe această linie a rezultatelor mijlocii, de ce nu și cer mai mult. Un elev de nota zece și se pare lucrul cel mai firesc din lume să învețe și el crede că poate exista un elev ideal. Important este să vedem ce gîndesc ceilalți, cei care spun, în glumă sau în serios, că ideal este să iei zece fără să înveți.

Mircea Sintimbreanu: Eu sînt în căutarea chelii discuțiilor. Am impresia că sîntem în defensivă în fața unor întrebări prea pu-

țin importante puse la o „masă rotundă” a elevilor. Totul e foarte limpede: trebuie să ne preocupăm mai mult pregătirea elevilor și apoi să discutăm dacă e frumosă sau nu uniforma. Am făcut de curînd niște sondaje de cultură în rîndul unor elevi. În fața multor răspunsuri, am rămas descumpănit, constatînd limpede pe care unii dintre ei le au în pregătirea de cultură generală.

Elevii noștri își pun întrebări grave, dar nu în sensul celor supuse discuției la care ne referim. Ei înșiși fac constatări grave. Vă relatez o mărturisire impresionantă făcută de un elev: „În ultimul timp, spunea el, s-a format un curent sănătos de a ajunge erudiți, dar sîntem pînă în ce o specializare vokală, pe care cu mulți colegi neglijează o mare parte din materiile predate în școală, spunînd că n-au nevoie de ele în meseria pe care și-o aleg. Or, noi trebuie să studiem mult, să tindem să depășim condiția de specialist, să nu ajungem la situația de a fi reprezentanți ai unor clanuri”.

O elevă, secretara U.T.C. a unei clase, mi-a vorbit cu gravitate despre necazurile din clasa sa, conchizînd că elevii trebuie ajutați să-și descopere pasiunea autentică, far pasiunea — spunea ea — se descoperă învățînd cu pasiune. Un elev, în general bun, îmi declara că pe el nu-l interesează decît disciplina preferată și numai aceasta îl ocupă timpul de studiu. La en-

am văzut niște elevi al Liceului militar. Ce frumoși erau în uniforme lor.

Sen Alexandru: Vă spunem că în tinerețea mea nu puteam să înțeleg de ce în primul rînd datorită exigențelor existente în aceste licee, dar specificul se ogîndea și în uniformă. Imi amintesc că secole pe care le purtau elevii liceului „Mihai Viteazul” erau înfiorătoare. Dar care din elevi le-ar fi schimbate pe altele mai frumoase? Esențialul nu era pinza ori țesătura din care se făceau, ci ceea ce reprezentau ele, tradiția școlii respective. Uniformele acestor școli se purtau cu mîndrie.

In curînd: „Gaudeamus...”

Pentru ca să împărtășească cele ce vor urma, semnatarul acestor rînduri a trebuit să-și schimbe identitatea.

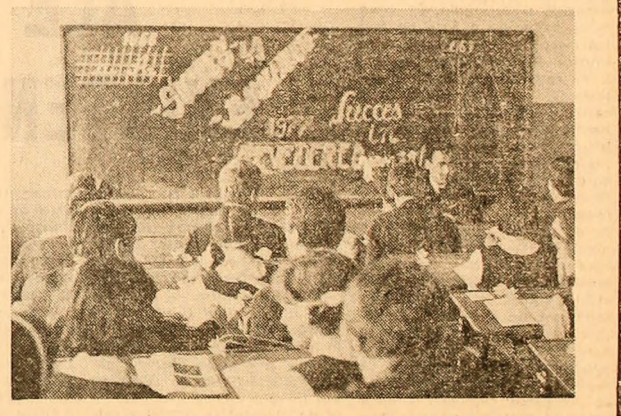
— Imi pare rău, dar nu vă pot primi la oră, — mi-a răspuns, scuizîndu-se, dirigintele. Aflînd că în clasă se află un ziarist, elevii au putut să devină, fără voia lor, gravi, ar fi mai reținuți. Și n-aș dori ca tocmai într-un astfel de moment...

De comun acord, am convenit atunci să trec drept student. Zis și făcut.

„Clopotele sună de intrare la ultima oră. În sala clasei a XI-a E, reală, o voce sparge liniștea: „Diriginta, în clădirea nouă!” Ușor intrigați — de atîta ani învățau în sala aceasta! — elevii își iau servietele și trec dincolo. Iar dincolo, surpriza. La catedră, ascuns după o vază încercată cu narcise, îl aștepta dirigintele. Emoționați de întîmplarea (era prima oră cînd profesorul intra înaintea lor în clasă!) elevii își tău locurile în bănci. Surpriza continuă. Pe banca fîșeră (locurile fusese respectate adomă sălii din care veniseră) se odihnea un pitic mic, de felicitare, alături de un buchet de flori proaspete. Pe felicitare — cîteva cifre, cuvînt: 1956, anul primului lui pas în școală. Sub cîră, de la o mîna — A mare de mină — caligrafiat de degete curmînt, stîngace. Pe celălalt colț al felicitării: 1967 ultimul an de liceu, marcat printr-o complicitate ecvază cu 11 ani în urmă, gîndul cutreierii amintirilor, selectează momentele. Dirigintele evocă etapele mai deosebite ale acestui itinerar străbătut împreună, cînd mai greu, cînd mai ușor, dar împreună, fără pierderi, fără muscări de conștiință, că să-și mai fi putut face ceva și n-ai încercat

Le este și le va ramine un adevărat prieten.

Discuție organizată de LUCRETIA LUSTIG MARIETA VIDRAȘCU

Cunoscînd toate acestea, transpuși, dragi cititori, în momentul la care participăm și veți înțelege, veți simți emoția ce-i cuprinde pe elevii și pe dirigintele, pe care o trăiam alături de ei, și pe care cu greu „studentul” (fără carnetel și însemnări) încearcă să v-o redea acum în cuvînte.

COLOCVIU LA UZINELE „23 AUGUST”

În ședința cercului literar al Uzinelor „23 August” s-au discutat câteva dintre lucrările propuse pentru premiile U.T.C.-ului. Participanții s-au referit la acele volume care li s-au părut demne de remarcă prin calitatea mesajului, prin nivelul intelectual și problematicele. Un criteriu aplicat cu spontaneitate a fost cel al expresivității și limpezimii limbajului artistic folosit. Prezentele au fost abordate cu elevație și expuse într-o formă accesibilă de o „originalitate” (înțelesă ca absența a modurilor încă neexperimentate) moderată. Opiniile ferme, argumentate au fost formulate în sprijinul volumelor „Răstăngerii” de Cezar Baltag și „În absența stăpînitorilor” de Nicolae Breban, opinii favorabile au fost exprimate pe marginea volumelor lui Geo Dumitrescu și St. Aug. Doinas, dovedind largă audiență pe care și-au câștigat-o acești poeți.

NICOLAE CRISTINESCU — tehnician

Dintre volumele de proză — în care anul 1966 a fost foarte bogat — m-a interesat mult volumul lui Geo Dumitrescu: „Nevoia de cercuri”. Anexa volumului, „Libertatea de a trage cu pușca”, demonstrează concludent profunzimea spirituală și rezonanța socială prin care impresionează poezia încă de la debut. „Nevoia de cercuri” conține o poezie

de subtilă calitate intelectuală, cu o permanentă pornire polemică. Pasivitatea desăvârșită umane este exprimată într-un convingător „Cercul” spre care aspira poezia este simbolul desăvârșirii umane, al echilibrului perfect, al formelor perfecte (această aspirație este exprimată de invocarea de către poet a lui Euclid). Volumul ilustrează originalitatea poetului și în poezia eroică.

PARASCHIV CHIRILĂ — montaj locomotive
Poeziile cuprinse în volumul „Omul cu

Această „desire din sine” amplifică orizontul poetic mărește puterea de comunicare. Însă volumul cel mai indicat dezbaterii mi se pare cel al lui Cezar Baltag: „Răstăngerii”. Este o poezie a problematicei spirituale, de o adâncime deosebită.

GHEORGHE CHIRULESCU — economist

Este greu de ales din lista de lucrări propuse pentru premiile U.T.C.-ului, pentru că conține personalități bine conturate, adesea consacrate de o prezență foarte vie, susținută

simț al versului deosebit îndrăgitească candidatura lui Cezar Baltag la premiul U.T.C.-ului.

TRAIAN BĂDULESCU — tehnician

Dintre volumele de proză propuse pentru premiul m-a interesat cel al lui Vasile Rebreanu. Aceste scurte au o cuprindere tematică amplă: manifestări umane în momentele cele mai diferite ale vieții, de la copilărie pînă la bătrînețe și moarte, surprinse cu un simț remarcabil al realului, al detaliului elocvent. Am o rezervă în privința poziției scriitorului în peisajul prozei noastre actuale. Mi se pare că Vasile Rebreanu se menține în zona de influență a lui Marin Preda.

Dar volumul de proză cel mai interesant apărut în ultima vreme mi se pare a fi cel

pre Ionescu” pune elitorul, uneori, în diflicultate: formula cărții, stilul ei sînt mai dificile, cer un efort de desifrare deosebit. Conținutul ei interesează orice tînr, mesajul ei este important, valoros, dar modul în care este expus încurcă de foarte multe ori mai ales pe cei cu puține lecturi în domeniul prozel.

GRIZIBEL ADRIAN — inginer

O concentrare prea mare cu sîncipe în exprimare, care duc la lipsa de claritate, mi se pare că poate fi reprodusă și Sinzianei Pop. Volumul ei „Nu te lăsa niciodată” ridică cititorului neavizat probleme deosebite: poate scriitorul a fost evoluat sau poate nu e definitiv format. Oricum, e greu abordabilă pentru cititorul fără o lectură mai bogată: bănuiesc că pentru cei cu pasiunea diversității stil în proză este foarte interesantă. Există fără îndoială și schițe inteligibile, accesibile oricui. Multe ilustrează sensibilitatea deosebită a autoarei, capacitatea de a sugera stări incerte, inefabile. Asemenea schițe sînt „Ploaia” sau „La marginea orașului”. De asemenea, reportajele Sinzianei Pop dovedesc receptivitate, simțul detaliului esențial, capacitatea de a crea atmosferă. Însă, schițe ca, de pildă, „Unde e tatăl nostru” derutează, e greu de înțeles ce vizează autoarea. Evident, subtilitatea este o calitate artistică, dar cred că nu atunci cînd măscăză mesajul, cînd privează creația de o audiență mai largă.

Evidențînd interesul publicului larg pentru fenomenul literar al tinerilor în special, discuțiile de la Uzinele „23 August” au stăruit asupra unor lucrări de valoare unanim recunoscute. Pe marginea creațiilor care propun un limbaj inedit, îndrăzneț, s-a discutat măsura în care comunică mesajul și care respectă o condiție importantă a literaturii: capacitatea de a fi receptivă.

LIMPEZIMEA LIMBAJULUI ARTISTIC

compasul” de St. Aug. Doinas sînt surprinzătoare în contextul poeziei prezente. Poezia lui Doinas se prezintă în forme tradiționale. Interesantă este prezența baladei la un poet modern, cu o sensibilitate și problematică modernă. Doinas pare un poet clasic, mai ales datorită aspectului exterior al poeziei. Dar, așa cum critica a subliniat-o, este un clasic dublat de un romantic. Personalitatea poetului se apropie de tensiunea dramatică, de problematizările patetice ale romanticilor.

M-a interesat evoluția pe care o consemnează noul volum al Anei Blandiana. Față de primul, dominat de viața interioară, acesta ilustrează o orientare spre lumea exterioară.

În viața literară. Totuși și cu oțel pentru volumul lui Cezar Baltag. Poeziile traduc o sensibilitate acută, care găsește ecou în orice cititor. Deși problematica este filozofică, poezia nu e înaccesibilă, nu e străină de viața interioară a cititorului. Între altele, dramatica problemă a timpului este expusă în termeni de un lirism expresiv. De aceea, nu mi se pare suficient de motivată rezerva celor ce vorbesc despre cerebralismul lui Cezar Baltag. Cred că trăirea autentică e prezență permanentă în poezia sa, că problema filozofică nu sînt formulate și discutate abstract. Consider că asocierea unei problematice grave, majore, cu forță lirică și cu un

al lui Nicolae Breban. Am urmărit în romanul „În absența stăpînitorilor” evoluția, îmbogățirea mijloacelor evidențiate de „Francisca”. Noul roman oferă o analiză cuprinzătoare, amplă, a condiției omului, reprezentată în cele trei ipostaze fundamentale: copilăria, maturitatea, bătrînețea.

DUMITRU DUMITRESCU

Spre deosebire de Breban, alți scriitori cultivă subtilități stilistice derutante. De pildă, cartea lui G. Bălăiță „Conversind des-

PREMIILE

Pentru premiul de proză, nu unul ci două volume, sînt cele spre care mă simt obligat să-mi îndrept atenția: ÎN ABSENȚA STĂPÎNITORILOR de Nicolae Breban și CONVERSIND DESPRE IONESCU de George Bălăiță. Amîndouă aceste cărți reprezintă, în evoluția autorilor lor, prozatori din generația tînră, momente de afirmare prestigioasă a personalității literare, amîndouă aduc mărturie convingătoare a maturității unor talente care, fără a se fi consumat pînă mult în nesfîrșite tatonări de formulă (sau nefăcînd-o public) au trecut cu doctărie la atacarea unor probleme mari ale existenței și ale omului.

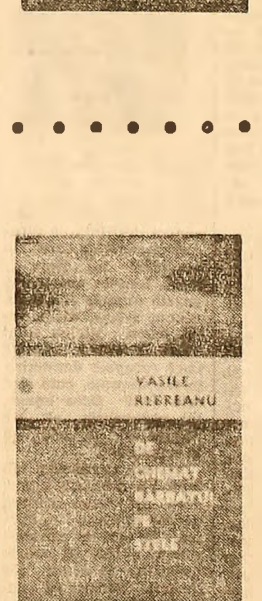
Primul aspect ce solicită atenția în cartea lui N. Breban este formula inedită a construcției, foarte diferită de a romanului anterior Francisca, aceea mult mai aproape de tehnica narativă tradițională. În noua carte avem de a face cu trei mari secțiuni (părți) care stau, fiecare față de cealaltă, într-un raport de netangență totală, epic vurbînd: cu toate acestea autorul își înfățișează naratiunea roman lăsîndu-ne a pricepe că ceea ce îl preocupă nu este o continuitate exterioară de evenimente, ci una de spirit și de substructură. Într-adevăr, deși cele trei episoade au fiecare o existență autonomă, firele „intrigii” netrecînd niciodată dintr-un compartiment în celălalt, ele constituie, totuși, prin simpla juxtapunere, un ansamblu, o unitate ale cărei componente se sprijină și se luminează reciproc. Nu e greu de bănuit că multe din sensurile importante ale cărții s-ar pierde dacă cele trei părți ale ei ar fi considerate independente, ca nuvele de sine stătătoare și nu așa cum le-a gândit autorul, subordonîndu-le, de fapt, unei

teme unice. Abia în această perspectivă poate fi sesizată intenția majoră a romanierului care a conceput (toată construcția ca pe o amplă figură a manifestării vîrștelor, privite categoric dar exemplificate desigur prin destinele unor indivizi).

Forța cărții stă în recreația vizuina demistificatoare, în realismul nemilos, crud chiar,

și totdeauna afirmativ și dinamic. Celălalt autor, George Bălăiță, cu toate diferențele care tin și de formula literară și de uzuașe, se integrează, pe o dimensiune a scrisului său, familiei literare din care desicinde și N. Breban: aceea a analistilor. Una din nucele sale reprezentative, ce ar justifica o astfel de afilare, este

scurte, petrecute în subconștient, a obsesiilor și stărilor tulburi. Formula prozatorului e aceea a realismului psihologic, nu însă unul consecvent ci discontinuu, impus astfel de specificul unui material care nu urmează peste tot legile cunoscute ale psihologiei. În contact cu o astfel de realitate unduitoare, C. Bălăiță are tactul artistic de a rupe din loc în loc firul analizei logice, naratiunea sa dobîndind dintr-o dată o multiplicitate de sensuri, într-o măsură desfrabilă iar în alta rîmîndu-se difuză. Obscur nu e însă niciodată acest prozator, căci păstrează totdeauna o privire lucidă asupra lucrurilor. Alte nucele din volum (Conversind despre Ionescu, Palladion) pornesc dintr-o altfel de atitudine, revelîndu-ne în G. Bălăiță un promotor redutabil al fanteziei comice. În Palladion, procedînd ca toți autorii de alegorii satirice, prozatorul își delimitază un spațiu imaginar pe care îl populează cu eroii unei viziuni caricaturale. Acest regat utopic este accelerat fără locuri unde urmează să se imbarce cei cinci protagoniști ai unui joc chidat, numit Palladion. Mai departe, autorul procedea-ză prin filmări cu incertitudinile. Astfel, cele mai ascunse vicii și neorii doar nevinovate egoisme, ies la iveală în chip monstruos, se dilată și ne complexesc. Imaginația autorului e înepuzabilă, efectele comice explodează în ample cascade — toate acestea nefiînd însă expresia unei poze de joc ci a unei încordări și chiar crispare dureroase. Perspectiva prozatorului e totdeauna orizontală. Sîntați prin creația lor în prima linie a noii proze romînești, cei doi scriitori sînt deschiși realităților noastre cele mai diverse pe care le tratează cu talent.

G. DIMISIANU

MARILE TEME ALE EXISTENȚEI

cu care prozatorul își urmărește tipurile, actele lor. Zone ale existenței pe care literatura mai veche le privise de atîta ori unilnear, idealizîndu-le (bătrînețea înseamnă patriarhalitate, copilăria — inocență ș.a.m.d.) romanul lui N. Breban le vede cu altă optică, nefăcîndu-se de aspectele dezgustătoare, procesele obscure ale decrepitudinii fizice (Bătrîni) sau imaginea copilăriei răvășite de cocotul instinctelor (ultima secvență), totul nerestrîns însă la mărunta notație naturalistă ci înălțat la o viziune existențială al cărei sens ultim

Întoarcerea eroului cunoscut, piesă de rezistență a volumului Conversind despre Ionescu. Avem acolo analiza unui caz de dezagregare morală, dar nu linear — expozitiv, ca în atîtea alte povestiri de război, ci urmărînd în toată complexitatea implicațiilor lui, pînă în manifestările paradoxale, deconcertante, cu un simț al observației și al discernerii nuanțelor și totul excepțional. Sensul nuvelei este să se arate cum un victim moral, lașitate, e transportat în patologie, tot interesul stînd în împingerea analizei către descifrarea mutațiilor ob-

UNIUNII TĂINERETULUI COMUNIST

OVIDIU PAPADIMA

REÎNTÎLNIRE CU FOLCLORUL

În proza noastră epică — de altfel ca și în lirică, pe cînd critica mai așteaptă încă și pentru ea această ploaie roditoare — s-a impus de curînd o generație cu trăsături proprii, puternice conturate, o generație frîmțată de mari tensiuni interioare, pe care caută să și le clarifice în felul ei propriu. Profund problematică, ea caută să vadă dincolo de realitatea desfrabilă pentru un ochi obișnuit în profunzimea umane, uneori aproape insondabile dar totuși reale, care se proiectează adesea și asupra lumii exterioare, transfigurînd-o uneori cu intensități și umbre aproape halucinante. A învîtat-o, a înclinat-o spre această atitudine copilăriei ei desfășurată sub umbrela și întrebările cutremurătoare ale celui mai înfiorător război pe care l-a cunoscut pînă acum omenirea. O generație care caută să-și făurească o artă poetică proprie, care să fie modernă — contemporană cu căutările similare de pe alte meleaguri ale Europei de astăzi — fără să rupă legăturile cu marile tradiții ale literaturii noastre; o generație care, de exemplu, caută să asimileze altfel folclorul și să realizeze altfel raportul dintre rural și urban, așa cum îl impune realitatea zilelor noastre, fără să cadă în facilitatea unei simple decupări meștegurești a fotografiilor după această realitate.

dominîndu-le într-o viziune de umbre dantești pe cele care o neagă sau o sfîrîmă brutal. De aici și reîntîlnirea inedită cu folclorul, ca viziune candidă a lumii, nu numai ca sentiment intens al armoniei cosmice, al familiarității cu celelalte viețuitoare ale pămîntului. Al posibilității de a comunica chiar cu lumea neînsuflețită — dar și ca lume a spaimelor gîndirii și imaginației în fața tainelor încă nedezlegate ale vieții așa cum apar ele în eresuri și în desîncețe.

Tonate aceste trăsături se distig mult mai puternic clarificate artistic în ultimul volum de povestiri al lui Vasile Rebreanu: De chemat bărbatul pe stela Titlul însuși e luat din universul poetic al descîntecului. Scriitorul își cunoaște din ce în ce mai bine propria personalitate, își stăpînește din ce în ce mai calm unelele artești proprii Teribilele — cu inevitabilele strîdnețe pe care le aduc — se răresc apreciable. Prozatorul diferențiază din ce în ce mai lucid între poza epantată și afirmarea unei originalități de sub stonță.

Ultimul volum al lui Vasile Rebreanu rela astfel — sub semnul vizibil al îndreptării spre maturitatea artistică — temele fundamentale ale universului său poetic. Analiza lumii psihice a copilului se oprește — ca de obicei la Vasile Rebreanu — cu predilecție asupra momentului dramatic al desprinderii de ea, momentul critic al puerității, cu stările lui interioare nedefinite, aproape de vis (Inceput de vară El, Dumnicia, Fluvii) sau al trecerii dincolo, spre stările de incantație eroice și de tristete ale primei experiențe dramatice (Somnul de la 10 la 12 stua, Ja-guarul). Psihologia senilului e văzută tot ca o cădere, pe alt plan, în copilărie (Cîinele negru). Nostalgia frumoso-lui în viață e satisfăcută în eroii săi, adesea pe calea imaginației (Pe terasă cu fața spre musafiri, Mobila, Moartea apare folcloric ca un personaj privit cu liniște, cu humor chiar (În pădure, O simpatică bătrînă surdă). Prin contrast, forțele răului coboară peste lume întucimii halucinante. Hitlerismul o îmbolnăvește cu duhoarea lui pestilențială, demențială (Poteca, Horror vacui, Sobiță). Războiul e o ciuică care intoxică sufletul oamenilor slabi de fire (Ordălile, Muta pămîntului). Egoismul îl împietrește (Străinul, Așteptarea).

Tripticul ingeniozității creatoare

NICOLAE BALOTĂ

Chiar și pentru cei care au urmărit de aproape drumul poetic al lui Ștefan Augustin Doinas, cunoscînd poeziile sale atînci cînd ele au fost scrise, e surprinzătoare — acum cînd vedem acele poezii adunate în acest volum al său — e surprinzătoare, zic, maturitatea timpurie a poetului baladelor din anii '40, ca și prospețimea poetului ajuns la maturitatea artei sale, a poetului iubitor de noi încercări din anii '60.

Baladele pe care o echetărie editorială le-a aezat la sfîrșitul volumului, în realitate au apărut la începutul carierei poetice a lui Doinas. Cu poeziile ciclului Toate sînt prezente, Ștefan Augustin Doinas își marchează aderențele la realitatea tuturor celor ce „sînt prezente” și contribuie — cum spune el — „la edificarea mea zilnică, la extaz”. E un nou program poetic și, chiar, un program de viață care se desenează în acest ciclu (Echilibrul, Farul, Bolnav de fapt, timpul, Ovidiu la

Tomis). În centrul său e una din acele poezii — Omul cu compasul care dă titlul volumului — care „păstrînd în forma lor eternul chip / al lucrurilor lumii trecătoare”, fac din Ștefan Augustin Doinas unul din cei mai apreciați poeți de azi.

Vasile Rebreanu nu mai este demult la prima sa carte. Dar autorul volumului de proze scurte De chemat bărbatul pe stela este un experimentator pasionat care, cu fiecare lucrare a sa vrea, parcă, să reia totul de la început. Această pasiune a începutului, a căii noi, este poezia singurului numitor comun al căutărilor felurite din acest volum.

Se pot distinge în proza lui Vasile Rebreanu anumite structuri obsesive. Acestea determină alegerea temelor, atmosfera, ritmul interior al naratiunilor, și chiar modalitățile tehnice la care recurge scriitorul. Îl vezi urmărind anumite situații ori mai exact, anumite experiențe limită umane.

Războiul, desigur, e un cîmp privilegiat al acestor experiențe. Uneori V. Rebreanu urmărește soldateasca fasciistă (ca în Urito fapții nu chinuiesc privirea, în Cînd se deschide de usa ori în patetica schiță Am biruit bărbaiți atenieni, care ne amîntește proza lui H. Böll). Prozatorul nostru caută în lumea violenței, a umilînelor, exceselor, a morții iminente prilejul unor evaziuni în imaginar, ca și originea unor cu totul particulare stări măscăte (Horror vacui, Marsul, Schiță etc.). De altfel, se pare că o anumită trăire magică, de sorginte folclorică, îl preocupă pe povestitorul ardelen. Există la el un tîrm de vis, o experiență halucinantă a realului privit din unghiuri atît de apropiate încît ia proporții fantastice, ca și o aplicare spre o psihologie primitivă. Aceasta este uneori psihologia magică, infantilă (Despărțirea, El), alteori e primitivismul etnografic al descîntecelor și superstițiilor (Cîinele negru, De supus, Uite-o).

Mitizarea datelor psihologice este, de asemenea, încercată. (Străinul, Mobila, Semnele). De altfel, întrecutul povestitorului pentru descinde și pentru o anumită literatură fantastică populară, se vedește și în structura poetică a unor piese din volumul său. Proza lui Rebreanu este străbătută de o autentică vîna poetică (Brun, Cine îmi va dărui dimineața?, Poteca). Această vîna alimentează parabolele sale în care adie miresme de apogeu popular (În pădure, Cînd vine omul de la țig, În căutarea idealului).

„De chemat bărbatul pe stela” este cartea unui scriitor care, stăpîn pe mijloacele sale, e orînd gata să-și rîste talentul încercînd unele și modalități noi. De aceea, volumul lui Vasile Rebreanu este o realizare în aceeași măsură, în care este o promisiune.

ARMATA NIGERIANĂ ÎN STARE DE ALARMĂ

● Noi măsuri luate la Enugu ● Declarațiile colonelului Gowon

După reținerea de către guvernul de la Enugu a unui al doilea avion al companiei „Nigeria Airways” și după decretul emis la Enugu ce prevede că toate companiile care operează pe teritoriul Nigeriei orientale trebuie să fie de acum încolo înregistrate în capitala provinciei și nu la Lagos, lt. col. Yakubu Gowon, șeful guvernului federal al Nigeriei, a declarat luni că au fost luate o serie de măsuri pentru a împiedica „acțiunile ilegale” ale guvernatorilor orientali.

Totuși unor surse bine informate din Lagos, citate de agenția France Press, unitățile armatei nigeriene sunt în stare de alarmă.

Pe de altă parte, șeful guvernului central a respins propunerea guvernatorului oriental privind medierea de către Organizația Unității Africane în scopul soluționării crizei nigeriene. Aceasta pentru că, a spus Gowon, situația din Nigeria este o problemă internă, și pe de altă parte, excepțiile sunt invitații venind de la Ojukwu ar fi echivalență cu recunoașterea „de facto” a existenței de către statele africane și ar lăsa să se creadă că este vorba de o dispută între două state suverane. Alte motive pentru care lt. col. Gowon nu este de acord cu medierea sînt refuzul lui Ojukwu de a recunoaște autoritatea guvernului central și lipsa unei invitații pentru mediere emaniind de la Lagos.

In orașul Santa Fe (Argentina) a avut loc o manifestație de protest a studenților împotriva noii legi cu privire la statutul universităților. Legea interzice profesorilor și studenților din institutele de învățămînt superior din Argentina să desfășoare o activitate politică. Demonstrații asemănătoare au avut loc și la diferite facultăți ale Universității din Buenos Aires.

Coloanelul Ojukwu a afirmat cu

Ofensiva împotriva „mării negre”

Adunarea Națională franceză și-a consacrat marți dezbaterile consecințelor naufragiului petrolierului gigant „Torrey Canyon”, ce s-au făcut simțite și pentru Franța.

Făcînd un bilanț al operațiilor întreprinse pentru a opri înaintarea stratului de petrol, ministrul de intern francez, Christian Fouchet, a menționat că de pe plajele poluate, pe o suprafață de 90 km², au fost recuperate aproximativ 4.200 tone petrol. Fouchet a precizat că la ofensiva împotriva valului negru de petrol au participat 12 nave militare, 6 avioane și 8 elicoptere. De-a lungul tarmului francez, pe o întindere de 13 km, au fost instalate stăvilare din material plastic.

Fouchet a declarat că autoritățile franceze vor sprijini poziția guvernului britanic în cursul reuniunii Organizației maritime consultative inter-guvernamentale, ce va avea loc la Londra în zilele de 4 și 5 mai. El a subliniat, că, pentru a se preveni repetarea unei catastrofe de proporția aceeași a petrolierului „Torrey Canyon”, se impune o serioasă revizuire a convențiilor maritime internaționale.

O informație cu caracter politic-diplomatic din capitala Suediei atrage, la mijlocul săptămîinii trecute, atenția observatorilor. În fata comisiei pentru afaceri externe a Riksdagului, ministrul de externe suedez, Torsten Nilsson, confirmă, la 20 aprilie, că Suedia nu va mai cere la Saigon acordul pentru un nou ambasador în Vietnamul de sud. Practic, de peste un an contactele diplomatice ale Stockholmului cu Saigonul erau interupte. Din martie 1966, ambasadorul suedez la Bangkok, acreditat și în capitala sud-vietnameză n-a mai fost la Saigon Gestul guvernului suedez care, numind acum un nou ambasador în capitala thailandeză nu a reînnoit dubla acreditare și pentru Vietnamul de sud) are o semnificație foarte precisă. Este vorba de o rupere (de facto) a relațiilor diplomatice dintre Suedia și regimul saigonez. Exact în felul acesta interpretează lucrurile cea mai mare parte a presei suedeze. „De o bună bucată de vreme” — scrie cotidianul SVENSKA DAGBLADET — guvernul are în vedere o poziție de desolidarizare netă față de regimul sud-vietnamez. Schimbarea ambasadorului la Bangkok a oferit doar momentul și ocazia potrivită pentru o acțiune publică, oficială în acest sens”. La rîndul lui, referindu-se în mod vădit la amplorarea mișcării suedeze de condamnare a agresiunii și de solidarizare cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, ziarul AFTONBLADET (apropiat cercurilor guvernamentale), sublinia că gestul Stockholmului față de junta lui Ky, „exprimă de fapt opinia unui vast curent popular și poziția unanimă a populației suedeze”.

Precizările făcute de Torsten Nilsson la sfîrșitul săptămîinii

R. P. D. COREANA. — Elevi de la un liceu din Phenian în vizită la Observatorul astronomic

PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

● **GUVERNUL** lui Ian Smith a hotărît marți să prelungească pe o perioadă de încă trei luni „starea excepțională” în Rhodesia, în urma unui raport al Consiliului Constituțional care califică arstările și restricțiile impuse de guvern drept „inuman”.

● **LA INVITAȚIA** lui Janos Peter, ministrul afacerilor externe al R. P. Ungare, la Budapesta a sosit Pierre Harmel, ministrul de externe al Belgiei. El va avea convorbiri cu conducătorii de stat ai R. P. Ungare.

● **MEMBRII** delegației Camerei Economice Federale a Austriei, condusă de ing. Rudolf Salinger, președintele Camerei, care se află în vizită la Belgrad, au avut convorbiri cu Antun Bole, președintele Camerei Economice Federale a R.S.F. Jugoslaviei și cu alți reprezentanți ai vieții economice din această țară.

● **AUTORITĂȚILE** irlandeze întreprind măsuri de represivitate împotriva micilor fermieri, care refuză să plătească impozitele locale speciale și demonstrează pentru îmbunătățirea si-

Festivitățile de la Dar es Salaam

Cu prilejul celei de-a treia aniversări a constituției Republicii Unite Tangaica și Zanzibar, la Dar es Salaam și în alte localități din țară au avut loc festivități consacrate acestui eveniment. Miercuri dimineața locuitorii capitalei Tanzaniei, reprezentanți ai forțelor armate, ai organizațiilor de tineret și sindicatelor oamenilor muncii au participat la parada militară care a avut loc pe stadionul central din Dar es Salaam. Parada militară a fost urmată de o mare demonstrație.

La festivitățile de la Dar es Salaam au participat președintele Julius Nyerere, vicepreședinți ai Tanzaniei, membri ai guvernului, personalități ale vieții politice și reprezentanți ai organizațiilor oamenilor muncii din această țară.

● **LA PHENIAN** s-au încheiat lucrările sesiunii Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene. Adunarea a dezbătut îndeplinirea bugetului de stat pe anul trecut și a adoptat noul buget. De asemenea, au fost aprobate decretul emise de Președintele Adunării Populare Supreme între sesiuni.

● **SITUAȚIA** din protectoratul britanic Aden, continuă să rămână incertă, anunță agențiile de presă. Instaurarea stării excepționale nu a dat rezultate scontate de autoritățile coloniale, iar manifestațiile continuă să aibă loc în diverse localități ale Adenului. Trupele britanice, anunță agenția Reuters, au operat din nou arestări în suburbia Othman din Aden. În timpul operațiilor de arestări au fost răniți mai multe persoane.

● **SENATUL** american a aprobat în unanimitate Tratatul cu privire la „Principiile care conduc activitatea statelor în explorarea și folosirea spațiului cosmic, a Lunii și altor corpuri cerești”. Tratatul urmează să fie trimis spre ratificare președintelui Johnson.

Ancheta de la New Orleans și C. I. A.

Ziarul „NEW ORLEANS STATES ITEM” anunță că mai multe persoane implicate în ancheta procurorului districtului Orleans, Jim Garrison, privind existența unui complot în vederea asasinării președintelui Kennedy, sînt agenți ai C.I.A. (serviciul de spionaj american). Patriciu ziarului, Gordon Noel, fost proprietar de bar din New Orleans, care a fugit în statul Ohio pentru a nu fi are-

stat de Garrison este, dintr-o toți suspexii, cel ce a avut relațiile cele mai strînse cu Agenția Centrală de Investigatii. „Novel” lucra pentru C. I. A. — scrie ziarul — și se va scrie de relațiile sale pentru a răspunde acuzațiilor lui Garrison”. Gordon Noel se află în libertate, pe o cauțiune de 10.000 dolari la Columbus (Ohio) unde a fost arestat pentru participarea sa la o spargere efectuată la un depo-

zitat de muniții în aproprie de Houma (Louisiana). Procurorul Garrison cere extrădarea lui Explorarea activității lui Noel la New Orleans, ziarul citat menționează că el conduce o agenție de publicitate „Evergreen” care era, în realitate, un centru de legătură al C.I.A. Populația din orașul Houma a anunțat, pe de altă parte, că dovezile spargerii de la depozitul de muniții a dispărut.

trecute în cadrul unei întruniri la „Clubul muncitoresc” din capitala Suediei aruncă o lumină și mai puternică asupra deciziei suedeze. Nilsson a spus că „întreaga desfășurare a situației din Vietnam a impus, aproape ca o necesitate, o asemenea poziție din partea guvernului”. Recunoașterea statului sud-vietnamez de către Suedia în 1957 — a relevat el — „s-a bazat pe presupunerea că acest stat are o structură normală sau, în orice caz, va evolua în această direcție... Guvernul de la Saigon nu reprezintă însă în nici un fel poporul Vietnamului de sud. Aceasta este rațiunea pentru care dorim să accentuăm distanțarea de autoritățile sud-vietnameze”. Ministrul de externe suedez a mai ținut să sublinieze că dezbaterile de politică externă desfășurate în Riksdag anul acesta au evidențiat „o veritabilă unanimitate a partidelor politice în abordarea problemei vietnameze și în primul rînd, în aprecierea pericolului escaladării războiului”.

Dacă amintim cererile repetate ale guvernului S.U.A. asupra Republicii Democratice Vietnam și recenta referire a președintelui suedez la „necesitatea frîmării tendințelor periculoase din politica americană”, gestul „diplomatic” al Suediei capătă semnificații ce nu pot fi ignorate. El întărește, evident, nu numai regimul marionetă saigonez.

E. R.

Un nou atac al aviației americane asupra Hanoiului

Avioane de tip „F-105” s-au apropiat de oraș, zburînd la o mare altitudine pentru a deruta unitățile locale de apărare antiaeriană și au coborît apoi în picaj atacînd depozitul de locomotive și triajul căilor ferate, podul de peste Fluviul Rosu, care leagă cele două părți ale Hanoiului, și depozitul de carburanți situat în aceeași zonă.

Unitățile de apărare antiaeriană ale Armatei Populare Vietnamene au dat însă o răspunsă hotărîtă inamicului, doborînd mai multe avioane. Împreună cu un grup de corespondenți ai presei străine, mă aflam în acel moment la sediul Comisiei de anchetare a crimelor comise de americani în Vietnam, pentru a lua cunoștință de armele de distru-

gere în masă utilizate de agresori. Din adăposturile improvizate în jurul clădirii, am văzut trombele de fum și flăcările provocate de exploziile bombelor lansate de aviația americană.

Atacul aviației s-a repetat în aceeași dimineață, fiind încercată fără succes distrugerea podului, lung de peste 1700 metri, de pe Fluviul Rosu. După încetarea alarmei, care a durat o jumătate de oră, s-a putut constata că aviația a utilizat în atacul său bombe de 1000 și 2000 livre.

Imediat după încetarea bombardamentelor aeriene au vizitat obiectivele supuse atacului. Sînt unități economice obișnuite — o gară, un triaj de cale ferată, un pod, toate destinate aprovizionării Hanoiului cu marfurile necesare.

La gară și la triaj au căzut multe bombe asupra obiectivelor vizate, însă cele mai multe au căzut în cartierele învecinate, distrugînd locuințe și ucigînd oameni complet nevinoși.

Bombardamentele efectuate marți de aviația americană demonstrează încă o dată caracterul inuman — fără scrupule — al acțiunilor agresive întreprinse de imperialismul american împotriva eroicului popor vietnamez.

ADRIAN IONESCU
Correspondentul
Agerpres la Hanoi

Lucrările Adunării Generale a O.N.U.

DEZBATERILE ÎN PROBLEMA AFRICII DE SUD-VEST

Lucrările sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. au continuat marți prin cuvîntările rostite de reprezentanții Canadei, Angliei, Pakistanului, Zambiei, Uniunii Sovietice și Republicii Chile.

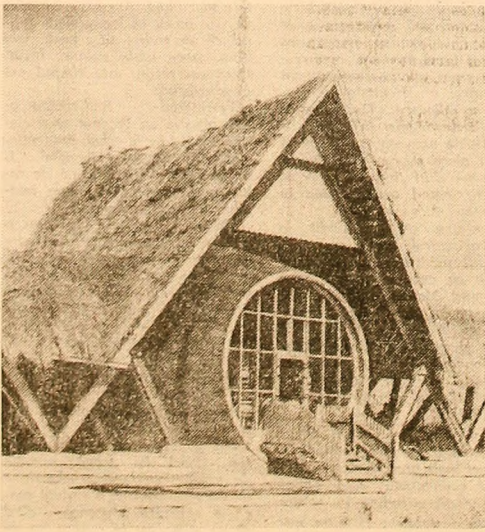
noii studii, ci măsuri eficiente prin care să fie transpusă în viață rezoluția O.N.U. în baza căreia Republica Sud-Africană a fost lipsită de mandatul asupra Africii de sud-vest. Mădenda a sprijinit proiectul prezentat în ședința anterioară de un grup de țări afro-asiatice.

A iust apoi cuvîntul reprezentantului Uniunii Sovietice, Vasili Kuznetov. Uniunea Sovietică, a subliniat el, este intru totul solidară cu statele africane, care sprijină pe deplin și fără condiții cererile legitime ale populației sud-vest-africane cu privire la lichidarea regimului colonial rasist. Evacuarea rasistilor sud-africani, a forțelor armate și polițienești ale R.S.A., lichidarea administrației rasiste constituie, după cum a declarat delegatul sovietic, condiția primordială pentru garantarea independenței Africii de sud-vest. Kuznetov a subliniat necesitatea de a se pune capăt sprijinului politic, economic, militar și de altă natură acordat de unele puteri occidentale regimului rasist sud-african.

Jose Pineru Carvalho, reprezentantul Republicii Chile, a prezentat apoi proiectul elaborat de Mexic, Japonia și Chile. Proiectul prevede crearea unui mecanism O.N.U., care să administreze teritoriul în „perioada de trecere”, fără a preciza data acordării independenței Africii de sud-vest.

DANEMARCA. — Recent, pe străzile orașului Copenhaga numeroși manifestanți au protestat împotriva loviturii militare de la Atena

R. P. BULGARIA. — Restaurantul „Bicivota” (Buloiul de la stațiunea „Tărîmul isorît”) unde se servesc vinuri și mîncăruri naționale

UTOPII MODERNE

În lumea întreagă arhitecții ridică problema locuințelor și orașelor viitorului. În Anglia se consideră că în următorii 25 de ani vor trebui construite lot atîtea clădiri cîte există în prezent pentru a ține pasul cu ritmul creșterii populației. Unii arhitecți apreciază că problema cere soluționări imediate deoarece asistăm la un flux continuu al populației spre orașe. Desigur, problema are multiple aspecte. Vo-

lumul uriaș al construcțiilor necesită standardizarea prefabricatelor și construirea de întreprinderi mult mai mari decît cele care există în prezent. Dar, concomitent, se are în vedere, pe lângă folosirea materialelor tradiționale ca: betonul, cherestea, cărămidă, și a unor materiale moderne ca termoplastul. Cercetările efectuate în prezent urmăresc să pună la dispoziția constructorilor materiale ușoare, flexi-

bile, care să poată fi produse rapid.

Arhitectul englez Arthur Quarmby propune construirea în fabrică a unor camere finite din sticlă și poliester, captivate cu termoplastice. Grupate, aceste camere care s-ar putea vinde separat și în orice număr, ar putea fi aranjate după dorința și necesitățile fiecărei familii. Ar fi un aranjament în genul cuburilor din jocurile pentru cei mici. Dar, extrem de scumpe la ora actuală, astfel de locuințe ar rămîne doar un privilegiu al celor avuți. Posibilitatea supraetajării lor, folosirii scărilor interioare, teraselor și mobilitatea lor sînt caracteristici care fac aceste locuințe, cel puțin teoretic, avantajoase. Probabil, dacă proiectul se va realiza vreodată, va fi greu convingi locatarii să se deprindă cu astfel de case care nu au faima tradiționalelor locuințe din beton și cărămidă. Și în zona rămîne și problema costului. Cîți ar putea să-și permită luxul unei asemenea locuințe?

Proiectul arhitectului englez pare modest pe lângă planurile îndrăznețe care mai mulți arhitecți francezi și indieni le-au creat pentru ridicarea în India, de data aceasta, a unui „oraș ideal” care se va numi Auroville. Prevăzută să adaposteașă 50.000 de oameni orașul ar urma să fie un loc de întîlnire al reprezentanților popoarelor, un adevărat oraș internațional. Desfășurat pe toată întinderea imaginativă a construcțiilor lor, planul prevede un oraș circular avînd în centru un parc al „unității” dominat de sanctuarul „ade-